

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๒/๑๓๓๐

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร

กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 10814
วันที่ 25 พ.ย. 2557 8.00

๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

จัดเข้าวาระ 25 พ.ย. 2557

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ความเห็นประกอบเรื่องเพื่อ พิจารณา เพิ่มเติม
เรื่องที่ ๒๐

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/ว(ล) ๒๒๘๒๖
ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ. เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีโดยด่วน ความละเอียดทราบแล้ว นั้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ. ที่กระทรวงยุติธรรมเสนอแล้ว เห็นว่า ร่างพระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญเป็นการจัดตั้งกองทุนยุติธรรมขึ้นใหม่ โดยเป็นหน่วยงานของรัฐในสังกัดกระทรวงยุติธรรมและมีฐานะเป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์เป็นแหล่งเงินทุนเพื่อสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเข้าถึงความยุติธรรม การประกันตัวบุคคล การช่วยเหลือประชาชนในคดีอาญา การช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากการละเมิดสิทธิมนุษยชน และการให้ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชน แต่โดยที่การจัดตั้งกองทุนยุติธรรมดังกล่าวอาจมีผลกระทบต้องงบประมาณแผ่นดิน และมีความเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน สำนักงานฯ จึงขอเสนอข้อสังเกตเกี่ยวกับหลักการของร่างพระราชบัญญัตินี้ ดังต่อไปนี้

๑. กองทุนยุติธรรม

การจัดตั้งกองทุนยุติธรรมตามร่างมาตรา ๖ อาจจะก่อให้เกิดภาระด้านงบประมาณแผ่นดินจำนวนมาก เนื่องจากในร่างมาตรา ๙ กำหนดให้กองทุนประกอบด้วย (๑) เงินทุนประเดิมที่รัฐจัดสรรให้ (๒) เงินอุดหนุนที่ได้รับจากรัฐบาลหรืองบประมาณรายจ่ายประจำปี (๓) เงินสมทบประเภทค่าธรรมเนียมศาล (๔) เงินและทรัพย์สินที่ได้จากการบังคับหลักประกัน (๕) เงินค่าปรับในคดีอาญา และ (๑๐) เงินกู้โดยอนุมัติของคณะรัฐมนตรี นอกจากนี้ การจัดตั้งกองทุนยุติธรรมขึ้นใหม่ในกระทรวงยุติธรรมมีลักษณะเป็นทุนหมุนเวียน ซึ่งกระทรวงยุติธรรมจะต้องเสนอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาการกฤษฎีกาจัดตั้งทุนหมุนเวียนพิจารณาด้วย ดังนั้น จึงเห็นควรสอบถามความเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงการคลัง สำนักงบประมาณ สำนักงานศาลยุติธรรม และดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอจัดตั้งการดำเนินงาน และการประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๗

๒. สำนักงานกองทุนยุติธรรม

โดยที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๔๒ เกี่ยวกับการจัดตั้งส่วนราชการขึ้นใหม่ตามข้อสังเกตของสำนักงาน ก.พ. สรุปความได้ว่า ในร่างกฎหมายเพื่อใช้บังคับในเรื่องใดก็ตามไม่ควรมิข้อกำหนดในรายละเอียดให้มีการจัดตั้งส่วนราชการขึ้นใหม่ ซึ่งตามร่างมาตรา ๑๔ ได้กำหนดให้จัดตั้งสำนักงานกองทุนยุติธรรมขึ้นในกระทรวงยุติธรรม จึงเป็นกรณีที่มิได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ดังนั้น จึงเห็นควรสอบถามความเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงบประมาณ สำนักงาน ก.พ. สำนักงาน ก.พ.ร.

๓. คณะกรรมการกองทุนยุติธรรม

การกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการกองทุนยุติธรรมตามร่างมาตรา ๑๘ และการกำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเพื่อกำหนดนโยบาย แผนงาน และแนวทางการดำเนินงานของกองทุน การออกระเบียบเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน และการดำเนินงานของกองทุนตามร่างมาตรา ๒๔ กระทรวงยุติธรรมควรพิจารณาบุคคลที่จะมาเป็นกรรมการรวมทั้งจำนวนของกรรมการให้สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการด้วย

นอกจากนี้ การกำหนดให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการให้ความช่วยเหลือตามร่างมาตรา ๒๖ หรือคณะอนุกรรมการประจำจังหวัดตามร่างมาตรา ๒๗ เพื่อทำหน้าที่พิจารณาคำขอรับความช่วยเหลือตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด เห็นควรพิจารณาเหตุผลและความจำเป็นในการกำหนดให้คณะอนุกรรมการดังกล่าวเป็นผู้พิจารณาคำขอ เนื่องจากอำนาจหน้าที่หลักของกองทุนคือการสนับสนุนค่าใช้จ่ายให้แก่ผู้ยื่นคำขอรับความช่วยเหลือ ดังนั้น ในการพิจารณาให้ความช่วยเหลือจึงควรเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

อนึ่ง เมื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว สำนักงานฯ จะได้ดำเนินการตรวจพิจารณาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดิศทัต โหตระกิตย์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

กองกฎหมายกระบวนการยุติธรรม
ฝ่ายกฎหมายกระบวนการยุติธรรมทางแพ่ง
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๗๙๐๐-๗ ต่อ ๒๒๑๙ (นายทรงยศฯ)
โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๒๗๐๑
www.krisdika.go.th
www.lawreform.go.th